

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Dubium I. Quibus locis competat privilegium Asyli Ecclesistici.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

DUBIUM I.

Quibus locis competat privilegium
Asyli Ecclesiastici.

3720 **R** Esp. ex c. 9. hoc tit. de quo n. 3705. constare, id concedi omni loco pio, ad DEI cultum ordinato, consecratione, vel benedictione, vel aliâ Ecclesiasticâ deputatione; hinc ut competat Ecclesiâ, satis est, eam esse autoritate Episcopi erectam, etsi necdum consecratam, ut patet ex clarò textu c. 9. in n. 3705. quod verum est, licet in ea necdum divina, vel Missâ celebrata sint; & quamvis dicatur in textu, *si in ea divina officia celebrantur*; rectè tamen intelligitur, si ad hoc apta sit, qualiter alia loca, *sola deputatione Episcopi*, sunt religiosa, ut colligitur ex c. 4. de Religios. domibus, præsertim, cum talis Ecclesia nondum consecrata polluat exercitò in ea actu aliquo, quo aliâs Ecclesia polluitur, licet in ea nunquam adhuc celebratum sit; ita Sanchez l. 6. Consil. c. 1. D. 7. n. 2. ibi: *Et hoc videtur verius*; pro eadem sententia referens Sylvestrum, Covarr. Jul. Clarum, & alios.

3721 Quæstio ulterior est 1. an eadem immunitate gaudeant hospitalia? 2. Oratoria? 3. Ecclesia interdicta? 4. polluta? 5. Coemiterium? 6. dormitorium Clericorum commune, vel Regularium? 7. apprehendens portam, vel ansam portæ Ecclesiæ clausæ? 8. an Palatium Episcopi? 9. Ecclesia destructa? 10. domus habitationis Clericorum? 11. Domus Cardinalium? 12. Janua, & porticus Ecclesiæ, aut Coemiterio connexa? 13. Fugiens ad Sacerdotem manibus deferentem sacram Eucharistiam? 14. An Reus secum deferens aram portatilem ex Altari ad quod profugit? 15. An Monasteria, & Conventus Regularium? 16. An Ecclesia nondum perfectè constructa, & absoluta? 17. Ad quem ambitum hoc locale Privilegium se extendat?

3722 Ad 1. & affirmativè, si sint Autoritate Episcopi erecta; sic enim *sunt divinis obsequiis dedicata*, quæ ratio in c. 9. h. 1. (de quo sup.) redditur, propter quam locale Privilegium conceditur, ita Sanchez l. 6. Consil. moral. c. 1. D. 7. n. 2.

relatis ibid. pluribus aliis, qui tamen limitant, ut hoc procedat, si talia sint, ut nec destrui possint, sine Episcopi Autoritate, quòd aliâs non censeantur loca propriè religiosa. Ad 2. affirmant Sylvester, Tabiena, Angles, Armilla, & alii apud Sanchez cit. loc. Nam, ut tradit citatus Thomas Delbene c. 16. sect. 1. hoc Privilegium extenditur ad quemcunque locum pium Autoritate Episcopi erectum; sic enim *deputatus est pro divinis obsequiis*. Verùm hoc non procedit de Oratoriis, erectis Autoritate privarâ, licet in illis Missâ celebrentur, cum possint ad usus profanos converti, nec Episcopus habeat Jus visitandi, vel procuraciones exigendi, Delbene cit. c. 16. dub. 9. l. 12. à n. 1.

Ad 3. & 4. & 5. quòd sic; nam effectus interdicti, & pollutionis, seu violationis Ecclesiæ, ultra id, quod jure expressum est, extendi non debet, at nullibi expressum est, quòd *interdictum*, aut *Ecclesiæ violatio*, locum, de se divinis obsequiis deputatum, privet immunitate Asyli, sicut nec excommunicatum eâ privat excommunicatio; impedimentum igitur, quod per ea præstat, est solum in ordine ad officia divina, & sepulturas fidelium, non autem ad securitatem præstandam fugientibus ad Ecclesiam, ita Sanchez cit. & alii cum illo communiter.

Ad 5. & affirmativè, dummodo sit consecratum, vel benedictum, sive sit contiguum Ecclesiæ, sive non, ut colligitur ex c. *fin. h. 2.* ibi: *in ipsis Ecclesiis, vel earum coemiteriis, & constitutione Gregorii XIV. ibi: Monasteriis, domibus, locisque sacris, vel religiosis*, ut habetur à n. 3710. at inter hæc est tale *coemiterium*, ergo; sic communis. Ad 6. affirmativam sequitur Sanchez cit. n. 2. cum Navarro in Manuali c. 25. n. 17. arg. sumpto ex c. *cum pro causa*, de sent. excommunicat; ubi excommunicatus fuit Archidiaconus, causâ violatæ immunitatis Ecclesiasticæ, duplici excommunicatione, & *quòd manus violentas injecerit in Succentorem, & quòd in communi Clericorum dormitorio*.

Ad 7. & quòd sic, ita Sanchez cit. 3; cum Covarr. & aliis, nam licet talis, qui

portæ manubrium, vel anam apprehenderet, eò quòd ingredi non possit, non esset *intra Ecclesiam*, esset tamen in illa magis, quàm si esset in cœmiterio, 2. quia talis ordinariè est *intra* concavum, vel sub porticu Ecclesiæ, at existens in tali loco, est in loco Asyli per n. 3705. ergo & ille, nec enim requiritur, quòd ambiatur ab Ecclesiâ; unde etiam existens supra ipsum rectum Ecclesiæ, dicitur in loco Asyli Ecclesiastici, cum hoc nomine veniat tota Ecclesiæ fabrica, ut dicemus in seqq.

3726 Ad 8. affirmat Sanchez cit. & apud eum complures alii, ex c. *Id constituimus*, quod 17. q. 4. est. 17. ibi: *id constituimus observandum, quòd Ecclesiastici Canones decreverunt, & lex Romana constituit, ut ab Ecclesiâ atrius, vel domo Episcopi, Reos abstrahere omnino non liceat: sed nec alteri consignare, nisi ad Evangelia, datis Sacramentis, de morte, & debilitate, & omni pœnarum genere, sint securi: ita ut ei, cui Reus fuerit criminofus, de satisfatione conveniat; quòd, si quis Sacramenta sua convictus fuerit violasse, Reus perjurii non solum à communione Ecclesiæ, omnium Clericorum, verùm etiam à Catholicorum convivio separetur.* Coeterùm in ordine ad hanc quæstionem de Palatio Episcopi, notandum, quòd, ut refert Covarr. l. 2. *variar. resol. c. 20.* aliqui non aliter hanc immunitatem Palatio Episcopi concedant, quàm si constructum sit intra Ecclesiæ matricis quadraginta passus; quos Oldradus sequitur, & praxis forensis frequenti omnium consensu; at teste eod. Covarr. communis sententia tenet oppositum, quam sequitur Innocentius, Panorm. Host. Henricus, Navar. Greg. Lopez. D. Anton. Sylvester, Glossa.

3727 Ad 9. R. cum distinctione, an sit destructa Episcopi Autoritate, sine spe reedificationis? vel sine illa, & cum spe reedificationis? in primo casu non gaudebit hoc privilegio; secus, in secundo, nam in primo desinit esse *deputata* divinis obsequiis; non in secundo; sic Julius Clarus cit. n. 6. & alii. Ad 10. R. affirmativè, quando contiguæ sunt Ecclesiæ, vel saltem intra 30. vel 40. passus ab ea; per c. *quisquis quod* 17. q. 4. est. 21. ibi: *Sacrilegium committitur, si quis confregeris*

Ecclesiam, vel 30. Ecclesiasticos passus, quòd in circuitu Ecclesiæ fuerint; vel domos, quæ intra prædictos passus fuerint, aliquid tale auferendo, vel diripiendo &c. sic Navarrus cit. n. 18.

Ad 11. respondet Sanchez cit. affir. 3728 mativè, fortè ex consuetudine. Ad 12. R. quod sic; quia quidquid pertinet ad fabricam, seu ædificium loci gaudentis hac immunitate, tanquam pars ejus, eadem gaudet, ut dicemus in seqq. Ad 13. major DD. pars affirmat, ut videri potest apud Sanchez cit. n. 3. qui rationem assignat, quia, licet hoc in Jure non sit expressum, quia tamen hoc templis conceditur ob eorum reverentiam, cum major debeat corpori Christi, fit ut à fortiori hac gaudeat, secus tamen esset dicendum, ubi captus in carceribus, ad Eucharistiam, quæ in carcerem adducitur, fugeret, ita Host. & coeteri per Covarr. citati. Idem tenet Haunoldus tom. 6. tr. 1. n. 156. si apprehenderet Sacerdotem ferentem per plateas sacram Hostiam.

Quintanaduenas in singularibus Theol. 3729 Moral. Tract. 4. singul. ult. n. 1. proponit hunc casum, qui in facto contigit: cum quis ad patibulum duceretur, Sacerdos ad eum accessit, affertens in pectore absconditam sacram Eucharistiam, parvâ pixide inclusam, & illam manifestavit, ac Reus amplexatus est Sacerdotem ostendentem: dubitatum fuit, an ille à supplicio liberandus sit, Ecclesiæque tradendus? Ad hoc dubium respondet: si loquamur de casu, quo talis Reus amplectitur Sacerdotem, *publice deferentem* sacram hostiam, perinde gaudere, ac si ad Ecclesiam confugeret, in eaque existeret, pro qua opinione ibid. refertur Hostiensis, Joannes Andreas, D. Antonin. Archidiaconus, Guilielmus de Monte, Oldradus, Angelus, Albertus, Imola, Jason, Corset. Antonius Gomez, Covarruvias, & Clarus, quos citat & sequitur noster Petrus de Gambacurta l. 4. de imm. c. 6. n. 4. communemque vocat hanc sententiam Navarrus c. 4. n. 18. & magis communem esse refert Farinacius 1. *crim. q. 28. n. 11.*

Deinde ad casum, de quo in dubitatione agitur, si deferret hostiam in pixide absconditam, ac manifestaret, & Reus sic Sacerdotem apprehenderet, pariter

riter n. 3. respondet affirmativè, id plus confirmans, quod insinuasse sufficiat. Nec obstat, privilegia non esse extendenda ultra casum expressum; nam ad hoc respondet Layman de immunit. Eccles. c. 3. n. 4. cum Abbate, extendi posse privilegium ultra casus, ubi valde rationabiliter præsumi potest de voluntate privilegiantis. Nec obstat. 2. quòd, ut volunt Contrarii expeditissima via aperiretur Sacerdotibus, ut facilissimo negotio liberarent à morte, quem maluissent; siquidem exiguam hostiam, consecratam ab ipsis eo die, quo executioni mandandum foret supplicium, possent ita occultè custodire, & cum ea ad Reum accedere sub prætextu eum exhortandi, vel alio quasito colore: ad hoc enim respondet citatus Author n. 9. non ita expeditam dari occasionem Sacerdotibus ad liberandos prædicto modo Reos: cum, præter gravissima peccata, quæ committunt in custodienda, & afferenda sic hostia consecrata, maximo supplicio à Juce Ecclesiastico infligendo, se exponant.

3731 *Quod verò dicitur, seditiosis hominibus, ac aliis criminum perpetratoribus ingentem dari per hoc occasionem ad plura perpetranda crimina (quia poenam mortis non timerent, scientes se taliter liberari posse, si amicum Sacerdotem, vel Diaconum haberent, qui ipsorum gratia hoc exequeretur, & saltem non deesset, qui pecuniæ præmio stimulatus id faceret) negandum est, per hoc seditiosis anam dari liberius peccandi, cum hæc liberatio rarò contingere possit, & Judices seculares, si eam timent, facile cavere valeant, non admittendo Reis alium Sacerdotem, quam qui comitari debet. Ad 14. affirmat Quintanaduen. loc. cit. à n. 7. casu raro & singulari, qui in castris contigit.*

3732 *Ad 17. communis est affirmativa, & quidem secundum omnia, quæ intra eorum septa sunt, ut est claustrum, dormitorium, hortus, ambitus, porticus, &c. hinc istud Privilegium afficit totam Monasterii fabricam; quia licet non sint loca sacra in hoc, ut pollui, aut violari possint, sicut Ecclesiæ, reputantur tamen in aliis sacra, & religiosa etiam per leges, ut habetur L. 3. C. de his, qui ad Eccles. ibi: quidquid fuerit interjacens, sive in cellulis, sive in domibus, hortulis, balneis, atque porticibus, confugas*

interioris templi vice tueantur. Et ratio est, quia que religiosis adherent, religiosa censentur. L. pateant. C. de his, qui ad Eccles. ex L. que religiosis ff. de rei vindicat. & c. si quis in atrio c. id constituimus. 17. q. 4. id quod etiam constat ex Constit. Gregorii XIV. in n. 3707. tum ipso usu, & praxi.

Ad 16. affirmativè cum Panormitano 3733 in c. 9. h. t. eo ipso enim, quòd ædificium, Episcopi Autoritate ceceptum sit, censetur divinis obsequiis dedicatum sine reditu ad profanos usus. Ad 17. R. ad hujus Privilegii extensionem non veniunt solum interiorius corpus Ecclesiæ, seu totum illum ambitum, qui intra Ecclesiam clauditur; sed totam Ecclesiæ fabricam, & alia illi conjuncta, velut Sacristiam exterius ei annexam, cæmeterium, & similia adjuncta, id, quod utroque jure probatur, & 1. *Jure Canonico. 17. q. 4. c. 20. ibi: si quis contumax, vel superbus timorem DEI, vel reverentiam sanctarum Ecclesiarum non habuerit, & fugientem servum suum, vel quem ipse persecutus fuerit, de atrio Ecclesiæ vel de porticibus, quolibet modo, Ecclesiæ adherentibus, per vim abstraxerit, pro immunitate non gentes solidos Episcopo componat: & ipse publicam penitentiam justo judicio Episcopi mulcetur.*

Jure autem civili L. 3. C. de his, qui ad Eccles. ibi: pateant summi DEI templi timentibus, nec sola altaria, & oratorium templi circumjectum, qui Ecclesiæ quadrupartito parietum septu concludit, ad tuitionem confugientium sancimus esse proposita; sed, usque ad extremas fores Ecclesiæ, quas oratorium gestiens populus primas ingreditur, confugientibus aram salutis esse precipimus, ut inter templum, quod parietum descripsimus cinctu, & post loca publica, & januas primas Ecclesiæ, quidquid fuerit interjacens sive in cellulis, sive in domibus, hortulis, balneis, arcibus, atque porticibus, confugas, interioris templi vice, tueatur; Nec in extrahendos eos conetur quisquam sacrilegas manus immittere &c. Hanc autem spatii latitudinem ideo indulgemus, ne in ipso DEI templo, & sacrosanctis altaribus, confugientium quemquam manè vel vesperè cubare vel pernoctare liceat.

3735 *Quæstio 18. est, ad quantum spatium Reus semel jam in Ecclesiæ receptus, causâ necessitatis naturæ, egredi possit à fabrica talis Ecclesiæ, salvo nihilominus jure asyli*

asylum Ecclesiasticum etiam tunc eum defendentis? R. hanc questionem fieri posse, vel spectato jure scripto, vel attentâ consuetudine. Attento jure scripto de hoc ita statutum est 17. q. 4. c. 6. sicut antiquitus à SS. Patribus statutum est, statuimus, ut Major Ecclesia per circuitum 40. passus habeat, capella verò, vel minores Ecclesia 30. si verò spectetur consuetudo, tradunt Covarr. & Clarus cit. q. 20. n. 34. hodiernis moribus id non esse receptum, intellige quod *etiam* extensionem localem, tam amplam.

DUBIUM II.

De delictis exceptis, seu excludentibus à privilegio Asyli Ecclesiastici.

3736 **E**X n. 3710. constat, octo esse classes delinquentium (aliis violentibus tantum 7.) quibus privilegium Asyli Ecclesiastici non suffragatur; nimirum, 1. si fuerint publici latrones; 2. si nocturni depopulatores; 3. si grassatores viarum; 4. si commiserint homicidium vel mutilationem in Ecclesia, vel coemeterio; 5. si commiserint homicidium proditorie factum; 6. si assassinum; 7. si sint hæretici; 8. si commiserint crimen læsæ Majestatis humanæ, in ipsam Principis personam.

3737 Circa hæc *not.* 1. quod hæc octo crimina *duntaxat*, consequenter illa, & nulla alia à prioribus adæquatè distincta, privent Reos Privilegio Asyli Ecclesiastici quantumvis gravia sint, & enormia, ut patet à n. 3702. ibi: concessorum à Prædecessoribus Privilegiorum tenores pro expressis habentes, quatenus præmissis in aliquo adversantur, aut plures, quàm superius expressos casus contineant, autoritate & tenore præmissis, omnino, ac perpetuò tollimus, & abrogamus, ac omnia & singula ad terminos præsentis constitutionis, quoad superius descripta *duntaxat*, reducimus, sublatâ qualibet aliter interpretandi facultate quibuscunque.

3738 *Not.* 2. ab illis 8. delictis nullum licet aut validè, ex quacunque *etiam* urgentissima causa, etiam ob majoritatem rationis, fieri posse argumentum ad alia crimina, quantumcunque gravia, ut, sicut illa, sic & ista Reos excludant à Privilegio Asyli Ecclesiastici, constat ex §. *hac itaque* in n. 3710. ibi: *etiam in odium certorum delictorum, & pro bono pacis, &*

quietis publicæ, & ex causis urgentissimis ac necessariis, & aequipollentibus casibus, in jure expressis, atque ex paritate, identitate, aut Majoritate rationis extensis, & sequitur ex præced. n. ibi: superius descripta duntaxat; quare si argumentum fieret ad unum ex non descriptis superius, v.g. Sodomiam, &c. jam non verificaretur illud: superius descripta duntaxat, hoc est, illa, & non alia, ab illis adæquatè distincta.

Not. 3. Magiam, quâ talem, non esse ³⁷³⁹ crimen exceptum, adeoque Magum non posse violentè, seu vi ab Ecclesia extrahi, autoritate Laicorum. Anteced. constat ex n. priori. Neque hoc asseruit Deltio disquisit. mag. l. 5. f. 7. §. *Capi sortarios*, ut voluit quidam Laicus, qui suspectum de magia, primùm ex domo æditui, *strata* intra coemeterium, deinde etiam ex ipsa Ecclesia, vi extraxit, tanquam non gaudentem jure Asyli, quod magus esset, allegatâ illius scriptoris Autoritate. Ibi enim solum dicit Deltio, eos capi posse, propter alia crimina, quibus plerumque, seu ut plurimum sunt infecti (ergo non ex vi *magia præcisè*, quæ stat sine illis, ut patet ex ejus verbis, ut plurimum) de quibus, si excepta sunt, rectè loquitur: aliud igitur est, magos capi posse propter alia crimina excepta; aliud, propter crimen *magia*, præterquam, quod Laici, etiam exceptorum criminum Reos, de Asylo Ecclesiastico ipsi extrahere nullo modo valeant, sed extraditionem, causâ per Episcopum cognitâ, ab isto modestè petere debeant, ut constat ex n. 3712.

Not. 4. in casu, quo urget observantia hujus constitutionis Gregorianæ, non valere exceptionem Laicorum, opponentium, non esse usu receptam, nisi prius occurrerit casus legis, & per actus alios priores in contrarium illi actum sit. Unde rectè docet Castropalaus tom. 1. tr. 3. De 1. de Leg. p. 13. n. 3. si tempus inter observandi legem, non possit observantiam præteriri, prætextu non acceptationis; his præmissis.

Quæstio 1. est, quid hic inter crimina excepta veniat nomine *latronis publici*? prout subicitur huic pœnæ, & contra distinguitur à *grassatore viarum*? R. diversas esse opiniones Doctorum. Grassatores ait Pereyra in Elucid. l. 2. elucid. 10. l. 6. n. 928. dicuntur, qui in vadendo ³⁷⁴¹